

Om Lofotfiskeriet

Mar 1868.

For Hans Majestæt er af Regjeringen fremlagt følgende Beretning fra Opfyndschefen Capitainlieutenant Olsen om Lofotfiskeriet 1868:

Herved har jeg den Ære at afgive den anordnede Beretning om indeværende Aars Lofotfiske samt om Opfyndets Virksomhed under samme.

Til den sædvanlige Tid havde Streien søgt ind under Lofotens Kyllstrækning, og tidligt i Januar Maaned formærkedes den paa de fleste Steder ligesaa til Brettesnæs saavel som i Snæsfjorden.

Paa Grund af uroligt Veir blev der af Hjemfolket ifflus fisset lidet førend henimod Slutningen af Januar, da ogsaa fremmede Fiskere i noget større Mængde begyndte at indfinde sig. Navnlig var det som sædvanligt endeel Fiskere fra de nærmeste Distrikter, som søgte til Henningsvær og Hopen, ligesom Helgelændere tidligt indfandt sig ved de vestligste Bær. Den 24de Januar var saaledes ankommet til Drøvaag 30 Baade, til Drønæs 60, til Hopen 70, til Henningsvær 300, til Stamfund 100, til Stene 30 og til Ure 30 Baade. Til Bærene østenfor Drøvaag var der paa den Tid saagodtsom ingen fremmede Almue ankommet.

Hovedmassen af Fiskere naaede dog først senere frem til Lofoten, hvortil Aarsagen for Manges Bedkommende var Mangel paa den til Udrukningen fornødne Proviant, navnlig Meel. Da en stor Almue især fra Helgeland havde søgt til det dersteds forventede Baarildfiske og først tidligt var hjemkommet fra samme, kunde Afreisen til Lofoten først foregaa senere end almindeligt, og endelig forsinkede stormende Veir Fiskernes Fremkomst. Det største Antal Baade ankom i Dagene mellem 1ste

og 11te Februar, og ved Midten af Maaneden var Størstedelen samlet i Distriktet. Fremmede Fiskere vedbleve dog at indfinde sig ligetil de første Dage af Marts.

Af de tidligst ankomne Baade søgte mange til Beskofoten og den Almue, som almindelig pleier at søge til de vestligste Bær, var ankommet i Begyndelsen af Februar. Mod Slutningen af denne Maaned vare Stamsund, Etene, Ure og Balsfad saavel som Henningsvær paa det Nærmeste fuldt belagte. Som sædvanligt i de senere Aar søgte endeel mest mindre Baade til Øsnæsffjorden, saa at det meste Husrum ogsaa der tidligt var optaget.

Mod Slutningen af Januar begyndte Kjøbefartøier fra de nærmeste Distrikter at indfinde sig; den sydfra kommende større Mængde naaede ikke frem førend mod Begyndelsen af Marts, og søgte især til Stamsund, Henningsvær samt Øsnæsffjorden.

Først i Februar blev der i Nærheden af Trano i Hammero sat flere Sildelaase, hvilket ogsaa noget senere var Tilfældet i Gidsffjorden i Vesteraaen. Fra disse Laase forsynedes Linefiskerne i Fosoten jevnligens dels med ferff og dels med nyfaldet Sild til Agn.

I Skraaven og Evolvær var den ikke meget store Almue, som søgte dertil, samlet mod Slutningen af Februar; men Fisket var ved disse Steder meget misligt, og for Skraavens Vedkommende kan det siges at være aldeles mislykket. I Februar fishedes ved Evolvær med Natliner fra 60 Stkr. indtil 1 à 2 Hdr. Fisk pr. Paad, men Fangsten var meget ujevn og mange Linefiskere undlode at sætte for ikke at bortkaste Agnesilden. Med Garn var Fangsten ligeledes saa ubetydelig, at mange Garnfiskere ikke fandt det Umagen værdt at sætte deres Redskaber førend mod Slutningen af Maaneden, da Fisket tegnede sig noget bedre. Dette varede imidlertid kun nogle faa Dage, hvorfor Almuen saavel fra Evolvær som fra Skraaven søgte dels til Øsnæsffjorden, hvor et godt Linefiske da var begyndt, og dels til de vestligere Bær. Men de fleste flyttede sent, og da Uveir lagde Hindringer for Fisket paa de Steder, hvor de flyttede hen, udrettede de iffluns Lidet og Mange forlode Fosoten med et yderst misligt Udbytte. For dem, som flyttede tidligere, blev Udbyttet bedre. Aarsagen til at der ved Skraaven og Evolvær saagodtsom Intet blev fisket i den Tid, Fisket var under Indsig til Øsnæsffjorden, maa dels tilskrives Uveir

og dels ogsaa den Omstændighed, at Fisket stod meget høit i Søen.

Indersk i Øsnæsffjorden blev der allerede fra Begyndelsen af Februar drevet noget Snøre- og Natlinefiske, men Fangsten var ubetydelig indtil henimod Slutningen af Maaneden, da den blev bedre, navnlig for dem, som kunde forstaffe sig Stjæl til Agn. Mange Fiskere fra Skraaven og Evolvær søgte derind, saa at ca. 1500 Baade fra Begyndelsen af Marts til henimod Aaaste deeltog i dette Fiske. Da Fisket holdt sig indenfor Revet paa Bollerne, og Forbud mod Brug af Garn saalangt inde i Fjorden som sædvanligt var udfædt, var der ikke Udgang for Garnfiskerne til at deeltage i Fisket førend mod Slutningen af Marts, da Fisket var paa Udfiget. Med den i tidligere Aarsberetninger omtalte Synkenot, der udsattes i Fjorden noget indenfor Waterffjord og Følsfad, blev der i det Hele optaget 393 store Hdr. Fisk, der vil give et Udbytte af omtrent 50 Spd. pr. Mand.

Omtrent 60 Kjøbefartøier søgte til de forskjellige Havne i Fjorden især til Langstrand, Følsfadviggen og Waterffjord. Øsnæsffjordfisket var denne Vinter væsentlig forffjelligt fra hvad det tidligere har været; almindeligviis pleier det nemlig at begynde omkring den 25de Februar og at vare til Midten af Marts samt at foregaa paa Strækningen fra Helle og Odvær indover til Revet. Men iaar begyndte det først nogle Dage ud i Marts, vedvarede ligetil over Midten af April og faldt rigest paa Strækningen omkring Revet indtil et Stykke udenfor Waterffjord. Almuen forlod Fjorden de første Dage af April, og den 8de var der saagodtsom ingen fremmede Fiskere tilbage, men fremdeles stod der ikke saa ubetydelig Fisk i Fjorden. Da Uveir overalt andre Steder i Fosoten lagde store Hindringer for Fiskeriets Drift, var det saameget heldigere, at Fisket ogsaa denne Vinter slog til i Øsnæsffjorden, der er mere beslyttet end Fiskepladsene i Vestsffjorden.

Ogsaa i Raftsundet formærkedes Fisk til enkelte Tider, og Fangsten gik endog op til 50 à 60 Stkr. Fisk paa 2 à 3 Stumper Line; men Fisket blev ikke af den Betydning, at nogen fremmede Almue søgte dertil.

Ved Bærene mellem Evolvær og Henningsvær, til hvilke ikke saa liden Almue ved Fiskets Begyndelse søgte hen, fishedes der i Februar Maaned ret godt, saa at der var Grund til at

antage, at Fisset ogsaa her vilde slaa til; men Uveir var paa den Tid til stort Hinder for Bedriften, navnlig lod det sig ikke gjøre at trække Garn mellem 14de og 22de Februar. De derpaa følgende Dage fishedes ved Kabelvaag og Storvaagen med Dyrbaagn 60 til 80 Str. Fiss, med Liner fra 1 til 3 Hdr. og med Garn fra 2 til 3 Hdr. pr. Baad, enkeltviis mere. Ved Drønæs og Hopen var Fangsten tildels endnu større. Den 29de Februar, 1ste og 2den Marts bleve Redskaberne paa Grund af Uveir atter overflaaende, og da de den 3die bleve trukne, var Fangsten ringe ved Kabelvaag og Storvaagen, noget bedre ved Drønæs og Hopen. Fra denne Tid af var Fisset yderst misligt og omkring den 10de, da Efterretning indløb om godt Fiske i Øsnæsffjorden og paa Gimsøstrømmen, flyttede de fleste Linefiskere til Fjorden og Garnfiskerne dels dertil, men især til Henningsvær, Stamsund og Stene. Den 20de Marts var der kunns meget saa Baade tilbage paa hele Strækningen mellem Svolvevær og Henningsvær. Vel kom nogle Baade tilbage sidst i Maaneden for atter at forsøge, men Fangsten var ogsaa da ubetydelig, og naar undtages i Øsnæsffjorden og ved Henningsvær, var Fisset allerede den 4de April ophørt overalt i Østlofoten.

Tidligt i Januar blev der ved Henningsvær fisset indtil 2 à 3 Hdr. Fiss pr. Baad med Natliner; men Fangsten var ujevn, hvilket ogsaa var Tilfældet med Garn, som man begyndte at bruge omkring 10de Februar. Paa denne Tid udfattedes Redskaberne i Regelen i sydvællig Retning af Været og som almindelig temmelig langt fra Land. Men fra den 22de, da man begyndte at udsætte Redskaber dels paa Skallene og dels paa Gimsøstrømmen, blev Fisset meget jevnere, men afbrødes desværre ligesom tidligere hyppigen af vedholdende Uveir. I første Halvdeel af Marts var Fisset særdeles godt og tildels rigt med alle Slags Redskaber. At Fangsten i det Hele ikke blev større kan alene tilskrives Veiret, idet Alt tydede hen paa, at ualmindelig store Fiskemasser stode under Land. Megen Almue og mange Kjøbefartøier søgte nu til Henningsvær, saa at Baadenes Antal gik op til 1000 og Fartøiernes til 126 Str. Da man midt i Marts begyndte at bruge Dagline, gjordes ogsaa med dette Redskab særdeles god Fangst. Fisset aflagt efterhaanden paa Skallene, hvorimod det blev bedre paa Strømmen, hvor det efterhaanden trak sig længere og længere op, og til-

sidst hen under Balberg og Stamsundlandet. De sidste Dage i Marts begyndte Fisset at aftage; det fortsattes dog i April Maaned og endog den 8de gjordes meget god Fangst af enkelte Baade; desuagtet blev dette det sidste Sveir for næsten alle fremmede Fiskere, der nu efterhaanden afreiste. Derksom Veiret havde været gunstigt, vilde der utvivlsomt i Henningsvær i Vinter være bleven bragt ualmindelig store Partier Fiss paa Land; i første Halvdeel af Marts var Fisset saa jevnt og stort, at der vistnok ikke paa Arrækker ved dette Sted har saldt saa stort Fiske.

Paa de fleste Steder i Vestlofoten fishedes i Slutningen af Januar ret godt saa ofte Veiret tillod Fiskerne at komme paa Søen, og Fangsten gik i Regelen op til 2 à 3 Hdr. pr. Baad. Midt i Februar mærkedes Fiss paa Gimsøstrømmens Besside, men hele den sidste Halvdeel af Maanedens forhindrede Uveiret Fiskeriets Drift. De første Dage af Marts var Fangsten ujevn ved Stamsund og Stene saavel paa de almindelige Sættepladse som paa Strømmen; men fra 11te til 28de saldt et godt og tildels rigt Fiske med alle Slags Redskaber paa Strømmen. Ikke saa saa Baade søgte ved Efterretningen om dette Fiske til Ginhavn, Skokkelvig og Balbergssøerne, ligesom nogle Kjøbefartøier søgte dertil. Sidst i Marts og først i April var Uveir atter til Hinder, men naar Fiskerne kunde komme paa Søen, gjordes altid god Fangst især med Liner; med Garn var Fangsten derimod mindre, og den 8de April var Garnfisset forbi. Endeel Fiskere fra Buxnæs og Borge Bræstegjeld kom efter Baaskebelgen tilbage igjen til Stamsund og Stene for at fortsætte Linefisket, og de fishede godt til sidst i Maaneden. Ved Stene og Ure var Fisset noget mindre og ujevnere end ved Stamsund, da Fiskerne i disse Vær ikke ligge saa bekvemt til som Almuen i Stamsund og Verne for at kunne deltage i det Fiske, som falder paa Gimsøstrømmen.

Ved Balsfad og Musøffjord slog Fisset denne Vinter ikke saa godt til som forrige Aar. Det var imidlertid ikke af Mangel paa Fiss at saa var Tilfældet, men der gik megen Fiss tabt paa Grund af Linernes lange Udeflaaen, da Uveir ofte hindrede Trækningen. Saavel Hjemfolket som de fleste fremmede Fiskere i disse Vær fortsatte med Fisset efter Baaskebelgen, og fra Henimod Paaflø og indtil 24de April, da Veiret var meget gunstigt, fishedes særdeles godt.

Mod Slutningen af Januar var allerede de fleste fremmede Fiskere fremkomne til de vestligste Bær paa Klakstads og Mossenæs, og i Begyndelsen af Februar var deres Antal noget større end de nærmest foregaaende Aar. At Totaludbyttet af Fisket for disse Bærs Bedkommende blev meget misligt, maa i endnu højere Grad end for de østligere tilskrives det vedvarende stormfulde Veir, der vedvarede til Begyndelsen af April Maaned, og som endog enkelte Gange i ugeviis hindrede al Besdrift paa Søen. I Paarente af Fiske under Udskjet forblev imidlertid Storskredelen af Almuen liggende til efter Paasken, og da bedre Veir da var indtraadt, saa Fisket uden Afbrydelse kunde drives, blev Fangsten ogsaa bedre. I sidste Halvdeel af April blev der ved Bærene paa Klakstads og Mossenæs drevet et rigt Esterfiske, som i væsentlig Grad har forøget Udbyttet for de der roende Fiskere, blandt hvilke der som sædvanligt var mange Hjemfolk. Det var at befrygte, at Almuen af Mangel paa den fornødne Agnsild skulde blive nødsaget til at slutte dette Fiske, men Tilførselen af ferst Sild fortsattes, saa at ingen Mangel paa Agn opstod. De fremmede Fiskere forbleve liggende indtil 24de April, og Hjemfolket fortsatte Fisket endnu længere. Ffle saa saa Kjøbefartøier søgte til disse Bær for at completere sine Ladninger.

Mod Slutningen af Marts gjorde endel til Finmarken bestemte Fiskere sig færdige til Afreise, men bleve forsinkede ved det stormende Veir, saa det først var i Begyndelsen af April, at Mængden af den til Finmarksfisket bestemte Almue begav sig nordover. Mange søgte ogsaa da til Hjemstederne, navnlig var det dem, som havde fisket i den indre Deel af Øsnæsffjorden, som saa tidligt forlode Distriktet; den 4de April var der ikkun ganske enkelte fremmede Fiskere tilbage ovenfor Henningsvær. De fleste detskeds og i Vestfjorden roende Fiskere begave sig paa Hjemveien Dagene mellem 8de og 11te April, og efter Paasken var der ikke Andre tilbage end de, som havde bestemt sig til at blive liggende for at deltage i Udskjettet.

Som en Egenhed ved dette Aars Lofostfiske kan anføres, at Fisken overalt stod ualmindelig nær Land, saa at Redskaber endog udsattes og bleve trukne med god Fangst ganske tæt under Moholmene, tæt under Bestværet ved Henningsvær og mellem Sagbæren og Landet ved Stamsund. I Øsnæsffjorden, hvor

Fisken som oftest faar nogenlunde jævnt fordelt over Fjorden udenfor Revet, foregik Fisket denne Vinter — som før anført — i den indreste Deel af Fjorden, og det var først mod Slutningen af Marts, at den begyndte at sige ud. Indtil ualmindelig langt ude i Fisket var Fisken ogsaa meget haard og fast paa Rognen, hvilken Omstændighed efter Fiskernes Formenting skulde bebude et langt Fiske, som det ogsaa blev.

Som sædvanligt blev Fiskehavet udfør Drøvaag, Øsnæs og Hopen efter derom af Fiskerne fremsat Begjæring delt mellem Brugerne af Garn og af Natliner paa den almindelige Maade. Nogle saa Dage efter Delingens Iværksættelse flyttede — ligesom Tilfældet var forrige Aar — de fleste Garnfiskere hen til andre Steder, hvorved det til udelukkende Brug for Garn udlagte Havstykke ligesom da blev staaende ubenyttet. Der blev atter fremsat Begjæring om Delingens Ophør, men da de gjenliggende Linefiskeres Antal var meget ringe, fandtes det ikke nødvendigt at gjøre nogen Forandring i den engang trufne Forføjning. I den indre Deel af Øsnæsffjorden blev som sædvanligt udsædt Forbud mod Brug af Garn, men da Fisket denne Vinter saagodtsom udelukkende faldt i den Deel af Fjorden, hvor Garnbrug var forbudt, fremkom ogsaa her indtrængende Begjæring fra Garnfiskerne om Ophævelse af Forbudet. Da Fisken imidlertid allerede var paa Udskjet, saa det var at antage, at den snart vilde fordele sig længere udover Fjorden, saa Garnfiskerne ogsaa kunde komme til at gjøre Fangst, blev heller ikke her nogen Forandring foretaget. Fra enkelte Linefiskere i Stamsund blev ogsaa Begjæring fremsat om at saa udvist visse Strækninger af Havet til udelukkende Brug for hvert af de tvende Slags Natredskaber. Da der imidlertid i en lang Række af Aar, under hvilke der ofte har været større Almue tilstede paa vedkommende Havstrækninger end denne Vinter, aldrig har været foretaget nogen Inddeling af Fiskehavet ved Stamsund og de nærmest liggende Bær, og da Meningerne blandt Fiskerne om den Maade, hvorpaa Delingen hensigtsmæssigst burde iværksættes, vare meget delte, samt da saadan Deling af Fiskehavet utvivlsomt paa de her omhandlede Steder vilde være en stor Indskrænkning for Almuen, af hvilken Mange heller ikke ønskede den, blev den ikke iværksat.

Nedenstaaende Tabeller udvise Resultaterne af den ved Opshjnet foretagne Optælling af Fiskere, Baade, Fartøier, o. s. v.

Tabel I.

Portegnelse
over Antallet af antagne Vaadmandskaber og Kiffere, vidende disses Hjemsteder og Fordeling ved de
forskjellige Slags Medskaber.

Fra hvilket Pærs- fleget.	Gaarn.			Tinc.			Dybskaft.			Samlet Antal.		
	Vaadmandskaber.	Kiffere.	Antal Gaarn pr. Vaadmandskaber.	Vaadmandskaber.	Kiffere.	Antal Tinc.	Vaade		Kiffere.			
							med Kinner.	uden Kinner.				
Christianshujns By	-	-	-	3	1	1	1	-	1	5	2	2
Lhronsbjens By	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	1	1
Lufedalen	-	-	-	3	1	1	1	-	-	3	1	1
Seibø	-	-	-	3	1	1	1	-	-	3	1	1
Ltordalen	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	1	1
Ltadsbyden	80	15	16 12. ³	5	1	1	1	3	1	88	17	18
Ltandet	-	-	-	-	-	-	-	117	35	117	35	35
Ltjøgn	-	-	-	-	-	-	-	48	15	48	15	15
Ltafford	-	-	-	7	2	2	2	92	29	99	31	31
Ltjørnør	-	-	-	3	1	1	1	-	-	3	1	1
Ltøndre Lh. hjem	80	15	16	21	6	6	6	266	-	367	103	104

Ltjørnør	-	-	-	2	1	1	1	21	7	23	8	8
Ltjørnør	-	-	-	-	-	-	-	2	1	2	1	1
Ltjørnør	-	-	-	-	-	-	-	3	1	3	1	1
Ltjørnør	-	-	-	3	1	1	1	4	1	7	2	2
Ltjørnør	-	-	-	-	-	-	-	4	1	4	1	1
Ltjørnør	-	-	-	-	-	-	-	3	1	3	1	1
Ltjørnør	42	7	12. ⁵	-	-	-	-	126	1	168	59	59
Ltjørnør	88	15	13. ⁵	2	5	5	5	121	57	230	77	77
Ltjørnør	130	22	22	26	7	7	7	284	2	440	150	150
Ltjørnør	50	9	14. ⁵	8	2	3	3	134	63	192	74	75
Ltjørnør	195	33	35 11.1	7	23	6	7	488	237	706	276	279
Ltjørnør	-	-	-	314	68	70	-	-	-	314	68	70
Ltjørnør	393	66	94 10.3	57	392	85	102	3	-	788	152	197
Ltjørnør	477	80	87 12.3	6	92	22	22	41	2	610	117	124
Ltjørnør	161	27	33 13	3	123	29	29	43	1	327	73	79
Ltjørnør	542	92	96 13.4	1	2	1	1	4	2	548	95	99
Ltjørnør	670	112	115 13.8	1	36	8	8	50	2	756	141	144
Ltjørnør	439	75	75 14	-	16	4	4	2	-	457	80	80
Ltjørnør	222	38	38 13.7	-	-	-	-	2	-	224	39	39
Ltjørnør	83	14	15 13.4	-	112	24	25	27	-	222	50	52
Ltjørnør	336	55	62 11.5	2	269	63	64	31	-	636	129	137
Ltjørnør	192	32	47 11	23	249	57	66	10	2	451	94	118

Beieren	-	-	105	17	24	8.	17	-	-	-	-	-	105	17	24	
Skjervefald	-	-	548	91	124	11.4	13	180	4	54	5	-	2	733	137	180
Saltdalen	-	-	414	71	75	12.8	5	57	12	14	-	-	-	471	83	89
Vodø	-	-	158	28	38	12.3	15	299	69	85	22	-	10	479	107	133
Solden	-	-	237	42	68	12.	20	230	53	57	26	-	13	493	108	138
Steigen	-	-	132	21	37	12.3	4	426	102	125	43	-	22	601	145	184
Hammerø	-	-	91	15	18	12.9	4	464	112	120	6	-	3	561	130	141
Lødingen	-	-	141	24	36	12.6	4	358	110	126	2	1	-	501	135	163
Ipstorden	-	-	22	4	5	10.	1	207	52	66	2	1	-	231	57	72
Dofoten	-	-	190	32	37	14.6	-	436	116	148	15	2	4	641	154	191
Baagen	-	-	92	16	23	12.8	6	946	265	343	20	5	5	1058	291	376
Borge	-	-	93	15	22	11.4	8	66	15	15	5	-	2	164	32	39
Mulsnes	-	-	88	15	25	12.3	12	927	205	252	-	-	-	1015	220	877
Ruffsnes	-	-	192	33	48	9.3	33	449	98	133	-	-	-	641	131	181
Skjellef	-	-	104	18	26	12.2	7	735	180	210	4	-	1	843	199	237
Bo	-	-	-	-	-	-	-	14	3	3	-	-	-	14	3	3
Dverberg	-	-	-	-	-	-	-	7	2	2	11	-	4	18	6	6
Sorland	-	-	92	15	25	11.6	10	94	26	31	-	-	-	186	41	56
Dynes	-	-	-	-	-	-	-	3	1	1	5	-	2	8	3	3
Nordlands Amt	-	-	6459	1090	1337	-	255	7534	1834	2186	1001	16	447	14994	3387	3986
Trondenes	-	-	881	146	194	12.6	3	227	62	66	43	7	9	1151	224	276*
Kvevsfjord	-	-	340	57	58	14.3	1	26	9	10	29	-	14	395	80	82
Skjefald	-	-	515	86	144	10.9	5	729	174	200	82	9	22	1326	291	375

Trane	-	-	206	34	60	13	2	257	59	74	48	11	5	511	109	150
Levåg	-	-	139	24	31	12	4	270	65	79	28	2	9	437	100	121
Maakerben	-	-	6	1	2	12	-	12	3	3	5	-	2	23	6	7
Balesfjorden	-	-	18	3	3	10	-	276	70	71	26	4	5	320	82	83
Malangen	-	-	-	-	-	-	-	54	15	15	9	1	2	63	18	18
Berg og Torshen	-	-	-	-	-	-	-	53	15	16	6	-	2	59	17	18
Tromsø	-	-	-	-	-	-	-	281	78	79	46	8	8	327	94	95
Tromsøfjundet	-	-	-	-	-	-	-	10	3	3	7	-	3	17	6	6
Karlsø	-	-	-	-	-	-	-	59	18	18	40	4	11	99	33	33
Kongen	-	-	25	5	5	11	-	409	100	102	-	-	-	434	105	107
Skjerve	-	-	-	-	-	-	-	120	30	30	-	-	-	120	30	30
Tromsø Amt	-	-	2130	356	497	-	15	2783	701	766	369	46	92	5282	1195	1401
Christiansfjunds By	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Søndre Th. bjems Amt	-	-	-	-	-	-	-	3	1	1	2	-	1	5	2	2
Nordre Do.	-	-	80	15	16	-	2	21	6	6	266	-	82	367	103	104
Nordlands Do.	-	-	130	22	22	-	2	26	7	7	284	2	119	440	150	150
Tromsø Do.	-	-	6459	1090	1337	-	255	7534	1834	2186	1001	16	447	14994	3387	3986
Tilfammen	-	-	2130	356	497	-	15	2783	701	766	369	46	92	5282	1195	1401
	-	-	8799	1483	1872	-	274	10367	2549	2906	1922	64	741	21088	4837	5643

*) Desuden en Skjufnot med 30 Mand og 8 Baae.

Portegælle

over Antallet af de i de forskjellige Bøer antagne Baadmandfaber og Fiskere samt disses Fordeling ved de forskjellige Redskaber.

Likholdsted i Lofoten.	Garn.				Line.				Lysaagn.			Samlet Antal.	
	Mand.	Baadmandfaber.	Baade.	Garnbaade ubrukte med Liner.	Mand.	Baadmandfaber.	Baade.	Mand.	Baade		Fiskere.	Baadmandfaber.	Baade.
									med Liner.	uden Liner.			
Bretteskær	-	-	-	-	43	15	15	-	-	-	43	15	15
Skranden og Gulbrandsø	721	120	145	2	777	198	210	254	125	1752	443	443	480
Sjoldvær	12	2	2	-	14	4	4	10	5	36	11	11	11
Sjinesfjord, Odvær, Helle	200	34	41	3	1378	452	567	54	6	1632	508	630*	630*
Sjoldvær med San	766	129	187	2	746	201	226	250	29	64	1762	423	506
Kabelbaag	1050	179	183	-	443	121	125	172	14	57	1665	371	379
Sørvaagen	865	146	152	3	141	35	36	395	1	183	1401	365	372
Dryvaag	285	47	59	10	233	55	55	74	-	34	592	136	148
Dronæs	95	16	21	2	449	103	133	15	-	7	559	126	161
Søpen og Kasse	424	71	110	9	696	151	229	13	2	3	1133	227	344

Hemingsøvær, Kestvaag og Guldeig	1811	301	409	45	1667	369	396	452	5	153	3930	828	963
Kimbaen og Dørne	32	5	8	1	53	13	17	-	-	-	85	18	25
Svarholt, Stamslund og Øsøen	1131	192	220	23	826	197	213	88	-	33	2045	422	466
Stene	379	65	79	15	227	52	56	109	1	52	715	170	188
Ure	214	38	66	21	399	94	100	36	1	14	649	147	181
Morslund, Brandsølvmen og Sandlund	-	-	-	-	269	55	72	-	-	-	269	55	72
Valstad	55	9	12	9	725	155	167	-	-	-	780	164	179
Strøms og Rusefjord	6	1	1	1	439	96	100	-	-	-	445	97	101
Sund og Resland	209	36	49	36	226	51	60	-	-	-	435	87	109
Reine, Oleufiske og Svadne	281	48	53	48	233	52	68	-	-	-	514	100	121
Roffenes	153	27	45	27	33	8	9	-	-	-	186	35	54
Sørvaagen	110	17	30	17	73	16	21	-	-	-	183	33	51
Åa, Lind, Svefnad og Tun	-	-	-	-	277	56	87	-	-	-	277	56	87
Tilsammen	8799	1483	1872	274	10367	2549	2966	1922	64	741	21088	4837	5643

*) Deuden i Synflet med 30 Mand og 8 Baade.

Label III. Fortegnelse over Skøbsartstøter og Byghdefarsjægter, forsamlede i Fosoten den 16de Marts 1868, disses Hjemsteder, Drægtighed, Antal af Befætning m. m.

Hjemsted.	Fønner eller	Skulps.	Sagt.	Sagtilens		Fotte.	Samtlige Fartøiers.		Samlet Drægtighed i Køber.	Gleemsummit af	
				Kløber.	Byghdefars.		Antal.	Befætning.		Befætning pr. Fartøier.	Drægtighed i Køber.
Haugesund	-	1	1	-	-	-	2	10	900	5.0	450
Bergen	-	4	18	-	-	-	26	137	13550	5.3	521
Malesund	-	-	3	-	-	-	3	15	1250	5.0	417
Molde	-	1	-	-	-	-	1	5	450	5.0	450
Christiansund	-	1	12	3	-	-	24	123	11250	5.1	470
Trondhjem	-	3	11	60	-	-	75	387	35600	5.2	475
Ramsø	-	-	1	1	-	-	2	9	700	4.5	350
Bodo	-	1	9	2	-	3	18	85	8150	4.7	453
Judbered	-	-	-	1	-	-	1	8	500	8.0	500
Orlandet og Kofen	-	-	14	10	-	-	26	113	9500	4.3	365
Randalen	-	-	8	14	-	1	23	127	10050	5.5	437
Hjelgeland	-	-	30	21	24	6	81	366	39550	4.5	488
Salten	-	3	56	16	6	4	93	430	41900	4.6	450
Fosoten og Besseraalen	-	-	12	12	1	3	29	132	13200	4.6	455
Senjen og Tromsø	-	-	28	6	-	5	41	186	15950	4.5	390
Tilfammen	28	14	203	146	32	22	445	2133	202500	-	-

Ved Sammenligning med den forrige Aar foretagne Optælling skulde Fiskernes Antal disse to Aar paa det Kærmeffe have været det samme, og noget større end i 1866. Det maa imidlertid bemærkes, at da Opsynets Virksomhed iaar ikke var udvidet til Raftfundet, hvilket var Tilfældet forrige Aar, var de Fiskere, mest Hjemfolk, som henlaa der, ikke regnede med i Optællingen for dette Aar. Om saa havde fundet Sted, vilde dette Aars Optælling have udvist nogen Forøgelse i Fiskernes Antal fra forrige Aar.

I Beretningen om forrige Aars Fiske udtalte jeg mig om Sandsynligheden af, at Garnfiskernes Antal, som i de senere Aar stadig har været i Aftagende, ogsaa fremdeles vilde komme til at aftage, idet flere og flere af disse efterhaanden vilde komme til at gaa over til at benytte Liner. Dette Aars Optælling udviser, at Garnfiskernes Antal atter er aftaget med 651 Mand eller 120 Baadmandskaber, Snørefiskernes ligeledes med 886 Mand eller 312 Baadmandskaber, hvormod Linefiskernes Antal er forøget med 1396 Mand eller 508 Baadmandskaber. Det er sandsynligt, at nogen Forandring i Almuens Fordeling ved de forskellige Slags Brug fremdeles vil komme til at finde Sted, ligesom ogsaa at Forandringen endnu nogen Tid vil komme til at gaa i den Retning, som har fundet Sted i de sidste Aar, nemlig Forøgelse af Linebruget paa de andre Brugs Beføstning. Ligesom Garnfiskernes Aftagen har sin naturlige Forklaringsgrund i Fiskets Omstændigheder, idet nemlig Lineredskaberne fiske bedst i de Aar, Fisken er mager, saaledes kan den forholdsvis store Aftagen af Snørefiskere kun forklares derved, at flere og flere af disse efterhaanden see sig istand til at anskaffe sig Natliner, som især i Fiskets første Tid er et bekvemmere Redskab end Snøret, og at de derfor medregnes blandt Linefiskerne.

Optællingen af Fartøier viser en Forøgelse af disses Antal fra 387 til 445 Stk.

Det samlede Antal af Fiskere og Fartøiersfolk, som afvigte Vinter havde søgt til Fosotfisket, skulde efter de foretagne Optællinger udgjøre 23,251 Mand mod 22,944 forrige Aar.

Ved Telegram af 11te April blev det Kongelige Departement underrettet om, at det Parti Fisk, der da var bragt i Salt for at virkes til Klippfisk, ansloges til 10,500 store Lu-

hvorimod Rundskiftpartiet hovedsagelig bestemmes ved Skjen, vil lettelig Zeil kunne indløbe. Uoverensstemmelsen mellem Dvshnets Opgaver og Partiernes Størrelse, beregnede efter den erlagte Medicinalafgift, var i Regelen ikke betydelig efter den ældre Incestationsmaade af Afgiften. Den betydelige Forskjel forrige Aar maa derfor være foranlediget ved den ved Lov af 12te Mai 1866 paabudne forandrede Indkrævningsmaade og større Kontrol, som nu kan føres med Hensyn til Afgiftens rigtige Erlæggelse, og det er sandsynligt, at der ogsaa vil vise sig nogen Forskjel mellem foranstaaende Opgave over Udbyttet af dette Aars Fiske og hvad samme skulde være, beregnet efter den erlagte Medicinalafgift. I Beretningerne for tidligere Aar, da de opgivne Fiskepartier viste sig at være større end de blev, naar de beregnedes efter den erlagte Medicinalafgift, er anført, at ved Afgiftens Indkræven kan ikke saa ringe Feiltagelse finde Sted, hvilket nu viser sig i høi Grad at have været Tilfældet.

Fiskeprisen blev fra Begyndelsen af sat til 3 Spd. pr. Hundrede, men steg efterhaanden indtil den mod Slutningen af Februar kom op til 4 Spd., og i Marts var Prisen for Garnfisk paa flere Steder $4\frac{1}{2}$ à $4\frac{1}{2}$ Spd. pr. Hdr. og noget lavere for Line- og Snørefisk. Efter Midten af April faldt Prisen igien i Bestlofoten under det der kaldende gode Efterfiske, saa at den endog var nede i $2\frac{1}{2}$ Spd. Gjennemsnitsprisen var antagelig omkring 4 Spd. eller maasse noget derunder. Fersk Lever til Medicintran, hvoraf der dog kun blev solgt lidet, betalt med 6 à $7\frac{1}{2}$ Spd. pr. Tonde; gammel Lever solgtes mod Fiskets Slutning for 5 à 6 Spd. og Rogn for 5 à $6\frac{1}{2}$ Spd. pr. Tonde. For Fiskehoveder til Guanofabrikation betaltes 10 à 12 p. pr. Hdr.

Efter de ovenfor opgivne Talsforklærelser skulde Udbyttet af dette Aars Fiske kunne ansættes som for et godt Middelsaar; men for Almuens Bedkommende faldt Udbyttet meget ujevnt, hvortil — næstefter det vedholdende Uveir, som jevnlig hindrede Bedriften — kommer de i Sammenligning med tidligere Aar lave Priser og det ved Uveiret bewirkede betydelige Tab af Redskaber, saa at mange Fiskere forlode Fiskeprisktet med en yderst ringe Nettofortjeneste. Navnlig blev den mislig for de Fiskeres Bedkommende, som havde søgt til de østlige Vær og som længe — i Haab om, at Fisket ogsaa der skulde slaa til —

forbleve liggende i disse Vær uden at søge til bedre Fiskepladse. Efterfisket i Bestlofoten rettede meget paa det mislige Udbytte for Hjemfolkets Bedkommende, hvis Nettofortjeneste af Fisket ialfald ikke blev under et Middelsaar. Ligesom forrige Aar blev Udbyttet først og jevnest for de Baade, som fra Fiskets Begyndelse havde haft Tilhold i Henningsvær og Bestlofoten; de Fiskere, som havde søgt til den indre Deel af Ostnæsfforden, havde ligeledes et godt Udbytte af Fisket. I Stamsund var Udbyttet for 6 Mands Garnbaade fra 13 til 90 Spd. pr. Mand, og for 5 Mands Linebaade fra 22 til 110 Spd. pr. Mand. Det mindste Udbytte faldt næsten overalt paa Garnfiskerne, hvilket som anført er en rimelig Følge af Fiskens Magerhed.

Som tidligere anført lagde Uveir denne Vinter usædvanlig store Hindringer for Bedriften. Der var saaledes ligeindtil Slutningen af Marts neppe 2 almindelige Søveirsdage efter hinanden, og ved de vestligste Vær var al Bedrift i ugeviis aldeles standset. Ogsaa Søveirsdagene var der i Regelen spær So og utrugt Veir. Den 6te Februar indtraf et ganske ualmindeligt Sødrag, saa at flere Fartøier endog i de bedre Havne sprængte Fortøiningerne, men da Veiret forøvrigt var roligt, forarsagedes ingen videre Skade. Det langvarigste Uveir indtraf i Midten af Februar, idet det fra 14de til 22de ikke lod sig gjøre at trække Redskaber. Veiret var i denne Tid yderst uroligt, og Vinden sprang oftere paa en og samme Dag rundt alle Kompassstrøg med sid Kuling, Sne og Regn veyelviis, fra alle Kanter. Fra 28de Marts til 1ste April kunde heller ingen Baade komme paa Søen, og sidstnævnte Dag var kun enkelte ude for at sætte Redskaber. Udenfor de nævnte Tidrum håndte det oftere, at Redskaber og navnlig Garn blev overstaende flere Dage efter hinanden. I Baagen var der i sidste Halvdeel af Januar 3 Dage, i Februar 8, i Marts 8 og i første Halvdeel af April 2 Dage, paa hvilke det ikke lod sig gjøre at komme paa Søen. Ved Henningsvær var der i sidste Halvdeel af Januar 5, i Februar 9, i Marts 9 og i første Halvdeel af April 2 Landliggedage. Ved de vestligere Vær var der endnu flere Dage, paa hvilke samtlige Baade vare forhindrede fra at komme paa Søen, ligesom det desuden overalt oftere håndte, at kun

de bedre bemandede Baade paa Grund af stærk Kuling vovede sig ud.

Det værste Uveir indtraf imidlertid den 31te Marts. Ansgaaende det ved samme forarsagede Tab af Menneskeliv og Skade paa Baade og Fartøier har jeg under 11te April gjort en Indmelding til det Kongelige Departement, der til denne Beretnings Fuldstændiggjørelse indtages her:

„Fra Løvedag den 28de Marts om Eftermiddagen blæste en meget stiv Kuling af S. V., som satte ikke ubetydelig Sø i Bessfjorden. Tirsdag den 31te loiede Kulingen af, og Kl. 5 Eftermiddag var det paa flere Steder under Lofotvæggen „saagodtsom Stille, men Luften havde et truende Udseende og Veiret var yderst utrygt. Iffedestomindre begave endeel Fiskere navnlig fra Sund, Nussefjord og Ure sig paa Søen for at udsætte deres Redfæber, som de havde truffet om Løvedagen. Kl. henimod 6 sprang Binden pludselig om til N. V. og var paa de mest udsatte Steder, allerede da den begyndte, fuldstommen orkanagtig i Bygjerne. Stormen rasede med en Boldsomhed, som man sjelden har seet Mage til, indtil Kl. 10 om Aftenen, da den efterhaanden aftog, og har desværre forarsaget et saa stort Tab af Menneskeliv, Fortis af Fartøier og Baade, Bessadigelse af Korboder og Bathuse, som neppe tidligere har fundet Sted i Fjeldstrikket.“

„3 Børene paa Mossenæss har Uveiret dog ingen syndelig Skade anrettet.“

„Af de i Sund roende Baade vare mange paa Søen, af hvilke de fleste nødsagedes til at søge over Fjorden til Indlandet; flere kuldseilede eller slydtes, hvorved 10 Mand omkom; paa en Baad, som kom ind til Ure Onsdag Morgen, vare 2 Mand ihjelsfrosne og de øvrige meget medtagne; paa en anden, som kom ind til Indlandet, var ligeledes 2 Mand ihjelsfrosne. En Baad, hvis Mandskab var i høj Grad udmattet og medtaget af Kulde, kom ind til Stornaagen. En Mand omkom under Fortøining af en Baad i Havnen. De øvrige fra Sund udreiste Fiskere ere med Undtagelse af 17 Mand, om hvilke ingen Oplysninger hidtil have været at erholde, men som desværre maa formodes at være omkomne, efterhaanden komne tilbage fra Indlandet dels med Dampskib til Balskud og dels paa Baade.“

„Fra Nussefjord vare nogle Baade udreiste, hvoraf 2 med tilsammen 7 Mand kuldseilede; Besætningerne omkom.“

„3 Brandsholmen knustes 14 Baade, der dels laa i Fortøiningerne paa Havnen og dels vare opsatte paa Land. En Baad, som var paa Søen, kuldseilede, hvorved 1 Mand druknede.“

„3 Fiskeværet Ure, der var et af de Steder, hvor Stormen rasede med størst Boldsomhed, har Bessadigelsen af Fartøier og Baade været allerstørst. Af 10 Baade, som vare udreiste, ere de 4 forliste med et Tab af 23 Mand; 2 Fartøier omkom paa Veien mellem Stene og Ure, og 1 Mand ved Kantringen af en Skotte. 24 dels paa Land opsatte og dels paa Havnen fortoiede Baade knustes. 4 af de i Havnen liggende 16 Fartøier forliste totalt og 6 fik større eller mindre Skade; ved Fartøiernes Fortis gik ca. 40,000 saltet Fisk til ligemed endeel Handelsvarer, Skibsinventarium osv. tilgrunde. Et Pakhus nedblæste og Læge paa Korboder og andre Bygninger bessadigedes.“

„3 Stene og Stamsund sprang Fortøiningerne paa 5 Fartøier uden dog at derved forarsagedes yderligere Skade. Paa disse Steder fandt heldigvis heller ingen Baadbessadigelse Sted.“

„Strax før Stormen brød løs afreiste fra Henningsvær 2 Baade, bestemte til Finmarken; af disse kuldseilede den ene og dens Besætning, 4 Mand, druknede; om den andens Skjebne haves ingen Kundskab. Fra Feskvaag fordrer 2 i Havnen fortoiede Baade, hvori endeel Lever og Rogn, og ere senere ikke gjenfundne; 6 andre Baade bessadigedes.“

„3 Drønæs, hvor 3 Fartøier henlaa, forliste de 2; det ene sprængte Fortøiningerne, drev tilfjords, kantroede og sank; det indehavde ca. 15,000 Stkr. saltet Fisk tilligemed endeel Rogn og Lever samt andre Varer. Mandskabet fandt lykkeligvis Anledning til under Fartøiets Drift fra samme at springe iland paa en Holme, hvorfra det først efter flere forsøges Forsøg lykkedes at bjerge det iland. Det andet Fartøi drev iland og ødelagdes; Besætningen blev reddet.“

„3 Drøvaag nedblæste et mindre Pakhus ligetil Gulvet og endeel af den i samme saltede Fisk bortførtes af Stormen.“

„De i Stornaagens vestre Havn liggende 8 Fartøier dreve

"samtlige paa Land uden dog at erholde nogen betydeligere "Skade."

"En Jagt bestemt til Finmarken med indehavende 200 "Dr. Salt og endeel Gøndelsvarer drev paa Land i Kæbelvaag "og knustes aldeles. Mandflabet fik ikke engang reddet sine "Giendele."

"I Østnæsffjorden, hvor de lokale Forholde ere saadanne, "at de i Havnene derveds henliggende Fartøier ere særdeles "udsatte for Virkningen af Storm af N.V., fandt mange be- "tydelige Beskadigelser Sted saavel paa Fartøier som paa Vaade. "Desværre forvoldte Uveiret ogsaa her stort Tab af Menneske- "liv, idet ikke mindre end 26 Fiskere druknede dels paa Reise "i Fjorden, dels under Udsætning af Redskaber og dels efterat "være komne i Havn og under Fortøining af deres Vaade."

"Af de i de forskjellige Havne i Østnæsffjorden henliggende "ca. 60 Fartøier gif den største Deel i Drift; 1 forliste totalt; "11 fik betydeligere Skade, 5 af disse kappede sine Mastes og "af disse igjen drev 1 af, men blev indbrøget til Skoldvær; "Mandflabet blev reddet. 3 Fartøier dreve paa Land, men kom "senere af igjen; 2 af de havarerede Fartøier have maattet løse "sine indehavende Fiskeladninger."

"Antallet af Fiskerbaade, som af Stormen ødelagdes eller "beskadigedes, var stort i Østnæsffjorden, men heller ikke saa "lidet i de øvrige Fiskevær i Østfoten, saaledes at Antallet "for hele Fiskekysten andrager til over 200, hvoraf dog endeel "saa til Udbedring."

"Af Foranstaaende fremgaaer det altsaa, at det med Sik- "kerhed vides, at 79 Mennesker ere omkomne, hvortil kommer "17, om hvilke endnu ingen Efterretning høves, samt at omtrent "30 Fartøier ere forliste eller beskadigede. Af de fra Sund "forulykkede Fiskere høvte Størstedelen hjemme i Glasfad Præ- "stegjeld. Ved de indtrufne Vaadforlis tabtes endeel i Baadene "værende Fiskeredskaber, Koft og Klæder samt endeel Lever. "Enkelte Baade vare assurerede i Senjens Vaadaassurancefor- "ening."

"Ingen af Østnæsffartøierne lede nogenjombest Skade."

"Værdien af det ved Ulykken foraarjagede samlede Tab "lader sig ikke bestemme, dels fordi Tortforretninger for Far- "tøiernes Bedkommende endnu ikke ere afholdte, og dels fordi

"flere af de skadelidte Fiskere forlode Fiskekysten forinden det "var muligt af dem at erholde de fornødne Oplysninger. Den "har imidlertid — som det sees — været meget betydelig."

"Gjennem de af mig til det Kongelige Departement ind- "sendte postdaglige Beretninger om Fiskets Gang vil erfares, "at Uveir denne Vinter i en ganske usædvanlig Grad har hin- "dret Bedriften, hvorhos det har foraarjaget jevnligt Tab af "Fiskeredskaber. Disse i og for sig ubehagelige Omstændigheder "ere endmere forøgede ved at Briserne paa Fiskeværer iaar have "været meget lavere end i de nærmest foregaaende Aar, ved de "usædvanlig høje Briser paa Korn og Meelvarer, hvortil kom- "mer den i Nordlands og Tromsø Amters herskende almindelige "Mangel især paa saadanne Fødemidler. Naar saa hertil kom- "mer det ikke ubetydelige Tab, som forvoldtes ved Stormen den "31te Mars, og som satte de fleste af de skadelidte ud af "Stand til at fortsætte sin Fiskebedrift, lader det befrygte — "uagtet Udbyttet af dette Aars Lofostfiske, skønt ujevnt fordelt "for Almuens Bedkommende, alligevel maa siges i det Hele taget "at være meget tilfredsstillende — at nogen Deel af den fiske "Almue i flere Distrikter inden Amtene vil komme til at trænge "offentlig Understøttelse. Mangel paa Midler til at komme her- "fra til Hjemstederne har — saavidt vides — ikke for Noget "været tilstede".

Følge senere modtagne Efterretninger ere de fra Sund "saavede 17 Fiskere samtlige omkomne.

Foruden de i ovenstaaende Indmelding omhandlede 96 Men- "nesker omkom der paa Langstranden i Østnæsffjorden den 18de "Februar 8 Mennesker derved, at et Sneffred borttog det Huus, "de under Fisket beboede. Endvidere omkom der til andre Tider "under Fisket ved Mossenæs 4 Mand, ved Reine 5, ved Sund "3 og ved Brandscholmen 1 Mand, i det Hele 117 Mennesker.

Som det var at vente maatte det vedholdende og ofte "voldsomme Uveir i Forbindelse med den ualmindelig stærke Strom- "sætning ofte foraarjage Sammenvisling og deraf følgende Tab "af Redskaber. Dette fandt ogsaa Sted i høiere Grad end i de "nærmest foregaaende Aar, og paa Grund af den mislige Til- "stand blandt Almuen i det Hele taget feltes ialfald Tabet mere "end ellers vilde have været Tilfældet. Af de til Østnæs ind- "leverede og efter Fisket af vedkommende Giere ikke afhentede,

bjergede Redskaber ere de, som bleve indbjergede til Bærene paa Dyrvaags, opbevarede i Svolvear, de, som bleve indbjergede paa Beskvaags, i Stamsund og de, som bleve indbjergede til Bærene paa Klakstads og Mofsenæs, ere opbevarede i Sørvaaen. Den løbsefaldede Fortegnelse over disse Redskaber, hvoraf Udtryk vedlægges, er omdelt paa den sædvanlige Maade. Regnskabet viser en Udgift paa denne Konto af 303 Spd. 80 ¢ samt en Indtægt af 290 Spd. 60 ¢.

Sundhedstilstanden under Jiffet maa i det Hele taget siges at have været tilfredsstillende. Af de af Jiffelægerne i Kabelvaag, Straaven og Buxnæs behandlede 1072 Patienter havde 106 Nerveseber, 24 Lungebetændelse og 14 af Patienterne døde. Fra den i Henningsvær stationerede Læge er endnu ingen Op-gave indløben.

Af de 4 Læger, der fungerede som Jiffelæger, vare Distriktslægerne i Vaagen og Buxnæs stationerede ved Sygehusene i Kabelvaag og Gravdal, af hvilke det sidstnævnte er vermanent, hvorfor et større Belæg ved samme altid ved Jiffets Begyndelse maa paaregnes; en Jiffelæge var stationeret i Henningsvær og en ved det i Straaven for et Par Aar siden oprettede Sygepleiehus. Da der i Straaven under dette Jiffet iffuns henlaa en liden Almue, hvorimod mange Jiffere søgte til Stamsund, Steene og Ure, og en Læges Nærværelse i Stamsund blev paa-trængende nødvendig, blev den i Straaven fra Begyndelsen af Jiffet stationerede Læge forflyttet til Stamsund, hvorefter Straaven og det derværende Sygepleiehus blev uden Læge. Ligesom oftere forhen viste det sig ogsaa iaar, at 4 Læger, hvoraf de 2 ere bundne ved Sygehusene, langt fra er tilstrækkeligt for nogenlunde tilfredsstillende endog under almindelige Forholde at kunne udføre Lægetilfynet i Jiffedistriktet. Af vedkommende Jiffelæger har der ogsaa stadigen været fremsat Klager over Mangel paa Lokaler i Jiffeværene for deri at indlægge og behandle syge Jiffere, som blive angrebne af epidemiske Sygdomme, og vanskelig kunne behandles i Korboderne. Den ofte lange og besværlige Transport af syge Jiffere til Sygehusene i Jiffetiden bør saavidt muligt ogsaa søges undgaaet. Jeg skal derfor tillade mig at henlede det Kongelige Departements Opmærksomhed paa Usikkerheden af, at der for Eftertiden kunde ansættes endnu en Læge til ved Lokaltilfynet samt indrettes Sygepleiehus

i Henningsvær og Stamsund, helst noget rummeligere end det i Straaven oprettede.

Saafernt Medicinalfondets Midler tidligere havde tilladt Udførelsen af de her paavegede Foranstaltninger, tør det antages, at de allerede vare blevne iverksatte; men med de Indtægter, som Fondet efter al Sandsynlighed paa Grund af den ved Lov af 12te Mai 1866 forandrede Opføringsmaade af Medicinalafgiften vil faa for Eftertiden, ville de med samme forbundne Udgifter antagelig med Lethed kunne udredes, ligesom Billighed synes at tale for, at der først og fremst drages Om-sorg for, at syge Jiffere under deres Bedrift ingen Mangel lide med Hensyn til Kur og Pleie.

Dyphnet var i Virksomhed fra 20de Januar til 14de April; paa Grund af det i Bestifotens faldende Eftersiste forblev den ene Dommer tilligemed 2de Dyphnsbetjente tilbage i Distriktet indtil den 22de April. Dyphnsbetjente vare: Lieutenanterne Knop, Horn, Broet og Sagerup samt Lensmændene Kjelsberg, Bengen, P. Olsen og Jørgensen. Som extraordinære Dommere fungerede Cand. jur. Mathiesen i Østifotens og Cand. jur. Nielsen i Bestifotens.

Af Dyphnet blev decreteret ialt 48 Mulfter, nemlig: 6 for Forstyrrelse af den almindelige Rolighed, 5 for at have fiffet uden Baadmærker, 13 for at have begivet sig paa Søen til Trækning af Redskab for Morgenfald og for at have udsat Redskab efter Aftenfald, 13 for Brug af forbudt Redskab paa delt Hav, 5 for utilbørlig Behandling af Andenmands Redskab, 1 for Overhørlighed af Havnbestemmelser, 1 for ulovlig Afhændelse af Brændeviin, 1 for ulovlig Udskjænkning af Viin, 2 for ulovlig Handel og 1 for utillovt Lotterispil. Af disse Mulfter bleve 46 vedtagne ved Forelæggelsen og 2 efterat Politifag mod Vedkommende var paabegyndt. 1 Mulft til Statskassen, for 5 Spd., blev paa Grund af Angjældendes Ufor-muenhed efter afholdt Executionforretning af Overøvrigheden converteret til 3 Dages Fængsel paa Band og Brød. Der blev tillige confiskeret 1 Tønde Brændeviin og 3 Tønde Sherry-punsch, hvilke Sager overfendtes Lensmanden i Buxnæs til Forauktionering til Indtægt for Buxnæs Fattiggasse.

Efter Overenskomst i private Tvistigheder blev endvidere erlagt 3 Mulfter, af hvilke 2 tilfaldt Buxnæs og 1 Vaagens Fattiggasse.

De indbetalte Mulfters samlede Beløb udgjør 163 Spd., hvoraf 109 Spd. tilfaldt Statskassen, 30 Spd. Buxnæs og 24 Baagens Fattigkasse.

Der blev i det Hele optaget 16 Forhører, af hvilke 10 angif Tyveri, 3 Bedrageri, 1 Tyveri eller Forsvigelse af endeel et Opbudsho tilhørende Penge, 1 Overtrædelse af Criminallovens Capitel 22 § 14 og 1 Legemsfornærmelser. Af de optagne Forhører overgik 9 til Sagsbehandling overeensstemmende med Lov af 6te September 1845 og paadømtes under Fisket.

Af de 6 private Sager, som incamineredes, og som samtlige endtes med Retsforlig uden Dom, angif 3 Vaaseiling, 1 Leietagerens Ansvar for leiet Baad i Leietiden, 1 Fiskefjeb samt 1 Vresfornærmelser. Endvidere blev der noteret 4 Søprotester og optaget 4 Søforklaringer samt afholdt 1 Skjens- og Taxationsforretning.

Statskassens Udgifter ved Opshyn og extraordinair Retspleie, som for Aaret 18 $\frac{6}{8}$ udgjorde - - 7838 Spd. = $\frac{1}{2}$ h, andrager for Aaret 18 $\frac{6}{8}$ - - - - 7894 — 42 $\frac{1}{2}$ =

Tilsammen 15,732 Spd. 42 $\frac{1}{2}$ h.

Af det for Budgetterminen bevilgede Beløb er altsaa tilbage til Dækkelse af Udgifter ved Opshynet for det kommende Aar 8267 Spd. 75 $\frac{1}{2}$ h, hvilket Beløb antages at ville blive tilstrækkeligt.

Mod Slutningen af Marts Maaned indfandt sig i Drøvaag et fra Baimpol i Normandie til at drive Fiske udrustet Fartoi i den Hensigt med de medbragte Redskaber at fiske i Befskjorden. Efterat Føeren ved Opshynet var gjort opmærksom paa, at saadan Bedrift af franske Undersaatter ansaaes skridende mod Folkerettens Vedtægter, forblev Fartoiet nogle Dage i Drøvaag uden at dog Besætningen drev Fiske, affeilede derpaa til Bodo og kom ikke senere tilbage til Fiskebistrikket.

Som det Kongelige Departement bekendt blev et eget Dampskib forrige Aar for Postvæsenets Regning sat i Route i Lofoten og Vesteraalen under Fisket. Saavel da som i Winter var det imidlertid Tilfældet, at Dampskibene i Hovedrouten oftere vare flere Dage forsinkede, hvilket maatte være til Skade for den lokale Fart. Naagtet Foranstaltningen for de Steders Bed-

kommende, som tidligere havde været indlemmet i Hovedrouten, og hvor Godsforføndelsen tidligere havde foregaaet uden Omledning, muligens af Mange ansaaes som en Tilbagegang, blev den dog i Almindelighed betragtet for et stort Gode for Distrikterne. At Postvæsenets Udgifter ved denne lokale Dampskibsfart have været temmelig betydelige, vil rimeligviis vise sig at have været Tilfældet, men naar de første Aar ere hengaede og Gavnligheden af den oprettede Kommunikation for Alvor begynder at vise sig, er der al Rimelighed for, at Udgifterne ogsaa ville formindskes.

Det til Disposition ved Telegraferingen i Lofoten havende Feltapparat har i de senere Aar i Fiskets første Tid og indtil Skjærsjørdiffikets Begyndelse været benyttet i Brettesnæs, hvor der kunns har været ringe Anvendelse for det, og efter Skjærsjørdiffikets Ophor i Sund i Vestlofoten. Paa samme Tid har Høven, som er et temmelig aarvist Fiskevær, og hvor Almuen tidligt i Fisket søger hen, været aldeles udestængt fra al Kommunikation saavel hvad Dampskibsfart, for hvilken de lokale Forholde lægger Hindringer, som Telegraf angaaer. Herved troer jeg saameget mere at burde henlede det Kongelige Departements Opmærksomhed som Telegrafslinien antagelig med ringe Beføgning vil kunne føres ned til Høven.

Ikke saa faa af de saakaldte Listerbaade, der dels vare indkjøbte hvidfra og dels byggede af de Baadbyggere, som forrige Aar efter det Kongelige Departements Foranstaltning vare stationerede i Nordlands og Tromsø Amter, havde indfundet sig til dette Aars Lofotfiske; men ligesom ifjor var der kunns enkelte af dem, som bleve benyttede for dermed at drive Fiske. Størstedelen anvendtes til Transportbaade, hvortil de befindes særdeles hensigtsmæssige. Det er dog at antage, at de efterhaanden ville vinde mere og mere Indpaa ogsaa som Fiskebaade.

Som i min Skrivelse til det Kongelige Departement af 29de Januar d. A. meddelt havde jeg under mit Opshold i Skotland forrige Aar Anledning til at erfare, at tørrer Lodde (eng. caplin, fr. capelan) fra Newfoundland dertil var almindelig Handelsvare og benyttedes til Rensfiske. Da denne Lodde er den samme Slags Fisk, som i stor Mængde forekommer i Finmarken, er det at antage, at Lodde i Finmarken maa kunne nedsaltet og transporteres til Lofoten, for der at anvendes

des til Agn under Fisset. Som i ovennævnte Skrivelse antydet har jeg under afvigte Vinters Fisse ladet anstille Undersøgelser om Størrelsen af det Parti Sild, som blev forbrugt til Agn ved Linefisset, og ifølge de indkomne Opgaver skulde dette kunne ansættes til ca. 24,000 Tønder, hvilke efter en Gjennemsnitspris af $3\frac{1}{2}$ Spd. pr. Tønde repræsenterer en Kapital af 78,000 Spd. Af den Agnsild, som forbruges, er i Regelen den største Deel tjenlig til Udsfibning og Mennekesføde. Skulde tørfaltet Lodde kunne anvendes, er det at antage, at ialfald en Deel af den Kapital, som medgaaer til Anskaffelse af Agnsild, vil kunne indspares. Ifølge den mig meddelte Bemyndigelse til af Ophsynets Medler at anvende det fornødne Beløb til Anskaffelse af et lidet Parti saltet Lodde fra Finmarken, for dermed under næste Aars Lofotfisse at anstille Forsøg, har jeg truffet Forsoining til at tilveiebringe 15 à 20 Tdr. tørfaltet Lodde.

I Beretningen om forrige Aars Fisse anførte jeg, at der antagelig i Vinter vilde blive anstillet Forsøg med et af Eieren af den foran omhandlede Synkenot fra Frankrig forfretvet elektrisk Lysapparat. Saadant Forsøg blev imidlertid ikke anstillet, da Noteieren erholdt Meddelelse om, at de Bødder, som det befandtes nødvendigt at henytte ved Apparatet, vare saa farlige, at deres Anvendelse fraraadedes. Da det omhandlede Fangstredskab har vist sig meget hensigtsmæssigt ialfald paa mere beskyttede Steder, hvor der er rig Tilgang paa Fisk, tillader jeg mig at henlede det Kongelige Departements Opmærksomhed paa Sagen, om der muligens maatte være Anledning til ved det Offentliges Forsoining at faa anstillet Forsøg med tjenlige Apparater til Anbringelse af elektrisk Lys under Vandet til Benyttelse under Fisserierne.